

Beleggen met Impact 2024

Uitsluitend voor professionele beleggers

Impact door Slagers

Een gesprek over theorie en praktijk met bestuurslid Laetitia de Leede.

Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf besloot ruim zeven jaar geleden om binnen zijn Maatschappelijk Verantwoord Beleggen-beleid een aantal procent van het vermogen te gaan beleggen met positieve impact.

Met deze focus op een positieve bijdrage aan milieu en maatschappij liep het fonds destijds ver voor op de meeste andere pensioenfondsen. Wat zijn de ervaringen en wat brengt de toekomst?

Een gesprek met **Laetitia de Leede**, werkgeversvoorzitter van pensioenfonds Slagers.

Robin Schouten, duurzaamheidsspecialist en fiduciair manager bij Van Lanschot Kempenn vertelt over zijn ervaringen.

Pensioenfonds Slagers besloot al vroeg dat het pensioenfonds koploper op MVB-gebied wil zijn. Waar kwam deze wens vandaan?

Laetitia de Leede: 'Toen wij het impacttraject inzetten, zo rond 2016, 2017, stonden wij helemaal niet stil bij dit begrip en hadden wij ook geen concrete ambitie om vooruit te lopen op de rest. Wij dachten: wij gaan gewoon doen wat wij nodig vinden. Namelijk een portefeuille samenstellen waarmee wij een positieve bijdrage kunnen leveren aan milieu en maatschappij. Vragen die wij ons wel stelden waren: wat vinden wij goede initiatieven? En: levert het geld op? Wij stelden als voorwaarde namelijk wel dat initiatieven op de langere termijn winstgevend moeten zijn. Er mogen aanloopverliezen zijn, maar het moet ook letterlijk een duurzame investering zijn: niet alleen voor de maatschappij maar ook voor de deelnemers en dus moet het winstgevend zijn.'

Robin Schouten: 'Pensioenfonds Slagers heeft de keuze gemaakt om zelf het initiatief te nemen op duurzaamheid in de beleggingen, en niet af te wachten wat anderen doen. Dit was in het begin best spannend, maar inmiddels – ruim zeven jaar verder – kunnen we vaststellen dat het heel goed is uitgekapt, ook qua rendement. Inmiddels gaan meer pensioenfondsen de kant van impact op. Slagers heeft het goede voorbeeld gegeven.'

Paste dit wel bij het pensioenfonds?

Laetitia: 'Jazeker! Wij hadden als pensioenfondsbestuur zelfs de luxe dat er eigenlijk al wat voorwerk was gedaan. Bij de branchevereniging (Koninklijke Nederlandse Slagers) was er namelijk al een duurzaamheidsbeleid ingezet. Dat er aan vlees wel wat haken en ogen zitten qua duurzaamheid werd daar al jaren geleden erkend: de branchevereniging was dan ook al eerder de denkrichting ingeslagen over kwalitatief beter en duurzamer vlees.'

Binnen de sector was dus al een discussie gaande en er waren ook al conclusies getrokken. In feite borduurden wij als bestuur daar verder op door en vertaalde zich dit vrij eenvoudig naar het beleggingsbeleid van het fonds.'

Robin: 'Wij krijgen soms de vraag 'doet pensioenfonds Slagers aan duurzaamheid dan?', waarschijnlijk ingegeven door het mindere imago van een deel van de vleesindustrie. Dit is echt een misverstand. Wij hebben 'Slagers' leren kennen als ambachtsmensen die passie hebben voor een kwalitatief hoogwaardig product en openstaan voor vernieuwing: niet alleen in de winkel maar ook bij het pensioenfonds. Het MVB-beleid is hier een logisch verlengstuk van.'

Het pensioenfonds besteedt extra aandacht aan de thema's Klimaat, Verantwoorde consumptie en productie en Arbeidsomstandigheden. Hoe kwam de keuze voor deze thema's tot stand?

Laetitia: 'Vrij eenvoudig. Ten eerste moet een thema aansluiten bij wat er speelt bij de achterban, de sector. Dan is Verantwoorde consumptie en productie een no brainer: dat spreekt slagers aan. Dat geldt ook voor Arbeidsomstandigheden. Een andere, heel belangrijke vraag was natuurlijk of een thema überhaupt investeerbaar is, of destijds was. Wat is praktisch haalbaar? Wij hadden toen bijvoorbeeld sterk het idee dat we iets wilden met duurzame landbouw, maar daar waren toentertijd geen beleggingsmogelijkheden voor. Nu trouwens wel. En als laatste keken we wat er maatschappijbreed speelde: Klimaat – inclusief verminderen van CO2-uitstoot – lag en ligt dan voor de hand.'

Pensioenfonds Slagers allocceert nu 5 procent naar impactbeleggingen en heeft de ambitie uitgesproken om dit percentage voor 2035 te verhogen naar 10%. Zijn er al concrete plannen – waar willen jullie in investeren?

Laetitia: 'Als eerste vinden we het belangrijk dat er geen investeringsdwang moet zijn. Het gaat erom dat er goede beleggingsmogelijkheden beschikbaar zijn. Dat is een les die we hebben geleerd van de hype rond microfinanciering, lang geleden alweer, toen er zoveel geld werd geïnvesteerd dat het niet op de juiste plaatsen terecht kwam en niet op de juiste manier besteed werd, met alle treurige gevolgen voor de mensen ter plekke van dien. De markt werd indertijd gewoon verziekt en dat willen wij zeker niet met impact laten gebeuren.'

Daarom is het ook zo belangrijk dat dit professioneel gebeurt en dat er mensen heel dicht op, of in, de betreffende markt zitten. Als bestuurder moet je het zo opzetten, dat vakmensen de beslissingen nemen. Impact levert mooie verhalen op, maar je kan daar niet alleen op afgaan: er moet ook een goede structuur en governance aan zijn gekoppeld.'

Robin: 'Kwaliteit is cruciaal om ook toekomstige plannen te realiseren. Bijvoorbeeld om dichter bij huis te gaan investeren. In het algemeen moet er een structuur zijn om investeringen te faciliteren, aangestuurd door een beheerder die goed oplet dat er ook een passend rendement wordt behaald en niet te veel risico's worden genomen.'

Welke rol speelt Van Lanschot Kempen bij de keuzes die het pensioenfonds hierin maakt?

Laetitia: 'Het bestuur of de beleggingscommissie heeft natuurlijk ideeën over beleggingen, maar het is aan onze fiduciaire manager, aan Robin dus, om te vertellen of iets wel kan. Het proces om het MVB-beleid te vernieuwen en operationeel te krijgen en een impactportefeuille op te bouwen besloeg wel een paar jaar. Daarin hebben we een gezamenlijk leertraject doorlopen en ook best pittige discussies gehad. We weten inmiddels echt wat we aan elkaar hebben.'

Robin: 'Er was vooraf twijfel of de deelnemer wel interesse zou hebben in een lange vragenlijst over duurzaam beleggen. Gelukkig was er behoorlijk wat respons, zowel van de actieve deelnemers als de gepensioneerden. Dit heeft het bestuur geholpen om keuzes te maken en het is ook goed voor de deelnemers om te weten dat hun stem er echt toe doet. Daarnaast vind ik heel leuk om te zien dat juist ook de gepensioneerden heel goed nadenken over de maatschappelijke ontwikkeling en de keuzes die ze maken voor volgende generaties. De uitkomsten waren dus zeer breed gedragen, van jong tot oud.'

Robin: 'Van Lanschot Kempen en pensioenfonds Slagers werken al ongeveer tien jaar samen voor de beleggingen. Wij zijn een Nederlandse organisatie en wij zien onszelf ook als ondernemend: we spreken dus letterlijk en figuurlijk dezelfde taal als het pensioenfonds. Dat betekent soms ook dat je iets langer de tijd moet nemen om een nieuw initiatief succesvol te maken. De eerste impactbeleggingen hadden een paar jaar nodig voordat precies duidelijk was wat de juiste aanpak was, het is heel fijn om dan gezamenlijk aan dit succes te werken.'

Hoe hebben jullie de deelnemers betrokken bij de keuze voor thema's en impactbeleggen?

Laetitia: 'Bij Pensioenfonds Slagers zitten deelnemers in het verantwoordingsorgaan en zij vertegenwoordigen zowel de gepensioneerden als actieve leden. Met hen konden wij als bestuur sowieso sparren toen wij over impactbeleggen nadachten. Daarnaast zijn er in de loop van de jaren kleinere deelnemersonderzoeken uitgevoerd over dit thema. Een groter onderzoek is uitgevoerd in 2024, voordat wij ons MVB-beleid hernieuwden.'

Een meerderheid van de respondenten vindt dat wij bij de beleggingen rekening moeten houden met de gevolgen voor mens en milieu. En een nog grotere groep is het eens of zeer eens met de stelling dat het niet ten koste mag gaan van het rendement of tot hogere risico's mag leiden. En daar zijn we het helemaal mee eens. Natuurlijk was er – vooral in het begin – veel scepsis of impactbeleggen wel geld op zou leveren. Maar sectorbreed was de richting naar MVB al gezet en het idee dat dit geen geld hoefde te kosten werd ook al snel breed gedragen. Inmiddels kunnen wij ook resultaat laten zien. Pensioenfonds Slagers heeft een van de hoogste dekkingsgraden in de sector.'

En wat zijn de reacties in de sector?

Laetitia: 'Mijn indruk is dat MVB wel is ingeburgerd, maar impact nog een brug is die behoorlijk ver weg ligt voor veel pensioenfondsen. Vaak hangt zoiets ook aan personen: als een iemand zegt "ik ga dit gewoon doen" en dan mensen meekrijgt, dan kan het snel gaan. Je hebt mensen nodig die vooruitkijken, en veel gevoel hebben voor maatschappelijke ontwikkelingen. Als er dan eenmaal iets staat en je kan resultaat laten zien, dan wordt het steeds makkelijker.'

Robin: 'Het heeft lang geduurd voordat pensioenfondsen de stap naar impact maakten, maar we zien het nu wel gebeuren. Opvallend is dat verzekeraars zelfs iets eerder waren. Ik denk dat dit komt omdat vergelijkingssites van verzekeringen laten zien hoe duurzaam de verzekeraar is. Waar duurzaam beleggen nu al heel normaal is, hoop ik dat impact beleggen dit over een tijdje ook is. Wat we doen is eigenlijk helemaal niet zo bijzonder; goed beleggen en de wereld een stukje beter achterlaten.'

Al met al – wat zijn de lessons learned?

Laetitia: 'Ik kan hier eigenlijk heel kort over zijn: het kan! Maar we hebben natuurlijk ook wat dingen aangepast en hebben plannen voor de toekomst, we blijven ontwikkelen. Onze thematische aandachtsgebieden zijn sinds kort verbreed: wij hebben recent ook Verantwoorde consumptie & productie en Arbeidsomstandigheden toegevoegd. Eigenlijk ook om de reden die ik al eerder beschreef, het sluit aan bij onze deelnemers. En daarnaast is onze intentie om te groeien naar een impactinvestering van 10%, en om deze groei vooral in lokale impact te realiseren. Maar zoals gezegd: alleen als de kwaliteit en governance op orde is.'

Pensioenfondsen voor het Slagersbedrijf

- Totaal beheerd vermogen: € 2,6 miljard
- Impact beleggingen: € 145 mln

Impact geïmplementeerd door middel van een Kempen impactoplossing (Global Impact Pool), die zich volledig focust op private markten. Deze oplossing is zo opgezet dat ook andere institutionele beleggers in kunnen stappen, waardoor een vliegwieleffect kon optreden. Van Lanschot Kempen biedt verscheidene maatwerkoplossingen voor impactbeleggen.

Alle gegevens per eind 2023

Wilt u meer weten over onze kijk op impactbeleggen en bent u benieuwd wat wij voor u kunnen betekenen? Neem dan geheel vrijblijvend contact op met Johan van Egmond.

Johan van Egmond
Executive Director
Institutional Relations

 Volg Johan op LinkedIn

j.vanegmond@vanlanschotkempen.com

Kom verder

(moving forward together)

Kom verder. Het zijn maar twee woorden. En tegelijk ons hele motto, met alle betekenissen. Het is onze manier om u welkom te heten. En vooral een uitnodiging om samen vooruit te komen en te groeien.

Disclaimer

Van Lanschot Kempen Investment Management NV heeft een vergunning als beheerder van diverse ICBE's en ABI's en is bevoegd om beleggingsdiensten te verlenen en staat als zodanig onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten. Dit document dient slechts ter informatie. De inhoud is niet bedoeld als beleggingsadvies, biedt onvoldoende informatie om een beleggingsbeslissing te kunnen nemen en dient ook niet te worden beschouwd als een aanbod of als een uitnodiging om enige van de hierin genoemde financiële instrumenten te kopen of te verkopen.

Overige informatie

Dit document van Van Lanschot Kempen Investment Management NV (VLK Investment Management) wordt u slechts ter informatie aangeboden en biedt onvoldoende informatie om een beleggingsbeslissing te kunnen nemen.

De informatie in dit document is niet compleet zonder de mondelinge toelichting gegeven door een medewerker van VLK Investment Management. VLK Investment Management heeft een vergunning als beheerder van diverse ICBE's en ABI's en is bevoegd om beleggingsdiensten te verlenen en staat als zodanig onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten. VLK Investment Management wil uitdrukkelijk voorkomen dat de benchmarks die gebruikt worden in dit document gepubliceerd of beschikbaar worden gemaakt voor het publiek in de zin van de Benchmarkverordening. Daarom is de informatie in dit document uitsluitend voor intern zakelijk en niet commercieel gebruik aan u ter beschikbaar gesteld. Gebruik van (de informatie uit) dit document anders dan voor de doeleinden als hierboven beschreven, is alleen geoorloofd na voorafgaande toestemming van VLK Investment Management.

**VAN LANSCHOT
KEMPEN**

Beethovenstraat 300
1077 WZ
Amsterdam
Netherlands

[vanlanschotkempen.com/
investment-management](https://www.vanlanschotkempen.com/investment-management)

Follow us on [LinkedIn](#)